

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

Информација о монетарним и фискалним кретањима

ЈУН 2021. ГОДИНЕ

НОВИ САД, АВГУСТ 2021. ГОДИНЕ

Садржај

I Општи преглед монетарних и фискалних кретања	2
II Монетарна кретања	3
Референтна каматна стопа НБС	3
Каматне стопе.....	4
Токови капитала из иностранства.....	6
Курс динара	7
Кредити	7
III Фискална кретања	11
Фискални резултат опште државе	12
Фискални резултат опште државе по нивоима власти	13
Јавни дуг опште државе и централног нивоа власти	14
Извор података	16

I Општи преглед монетарних и фискалних кретања

Међугодишња инфлација је у јуну 2021. износила 3,3%.

Референтна каматна стопа је у јуну 2021. задржана на нивоу од 1,0%, што је најнижи ниво референтне каматне стопе у режиму циљања инфлације, који је Народна банка Србије успоставила у децембру 2020. године.

Девизне резерве НБС су очуване на адекватном и стабилном нивоу (14,1 млрд евра у јуну 2021). У односу на претходни месец, смањене су за 89,8 млн евра.

Каматне стопе на кредите приватном сектору крећу се око својих минимума. Каматна стопа на нове динарске кредите привреди је у јуну 2021. износила 3,2% (за 0,2 п.п. више у односу на мај 2021. године), док је просечна каматна стопа на евроиндексиране кредите и кредите у еврима привреди у јуну износила 2,5% и остала непромењена у односу на мај месец.

Просечна каматна стопа на нове динарске кредите становништву износила је 8,4% у јуну 2021. године (за 0,4 п.п. мање у односу на мај), док је просечна каматна стопа на евроиндексиране кредите и кредите у еврима становништву у јуну 2021. године смањена за 0,1 п.п. у односу на мај и износила је 3,0%.

Просечна каматна стопа на нове орочене депозите привреде је забележила повећање у односу на мај и износи 1,3%.

Динарска штедња становништва је у претходне три године забележила снажан раст (22% у 2018, 31% у 2019. и 17% у 2020), који је настављен и у 2021. када је за шест месеци повећана за 5,8 млрд динара (тј. 6,3%).

Укупна кредитна активност је наставила да бележи раст. Регистровано је номинално повећање пласмана привреди од 4,4% мг, а кредитна активност становништву је порасла по стопи од 9,3% мг.

Банкарски сектор у Србији одликује и висока ликвидност, чији показатељи се константно крећу на нивоима знатно вишим од регулаторних минимума (ликвидна средства чинила су 37,9% укупне aktive банкарског сектора у Србији на крају јуна 2021. године).

У прих шест месеци 2021. године на нивоу опште државе остварен је фискални дефицит у износу од 38,8 млрд динара и примарни фискални суфицит у износу од 30,9 млрд динара.

У јуну 2021. године јавни дуг опште државе достигао је ниво од 55,7% БДП-а. Јавни дуг централног нивоа власти у јуну 2021. године износио је 28,3 млрд евра (за 182 млн евра више него у претходном месецу), односно 55,0% БДП-а.

Србија је преткризни ниво економске активности достигла већ у првом тромесечју ове године, пре многих светских економија, док су иницијалне порцене биле да ће се то догодити тек у другом тромесечју. Опоравак светске привреде је убрзан током другом тромесечја, чему су допринеле интензивнија вакцинација становништва и постепено укидање рестриктивних здравствених мера, уз наставак примене фискалних и монетарних подстицаја у великом броју земаља.

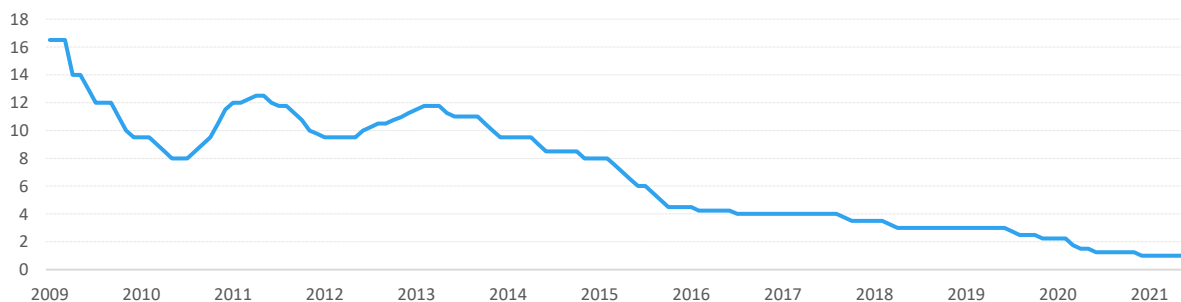
II Монетарна кретања

Осму годину заредом, Народна банка Србије (НБС) наставља да испуњава свој основни циљ - обезбеђење ниске и стабилне инфлације у границама циља од $3\% \pm 1,5$ п.п, упркос бројним изазовима који су долазили из међународног окружења и измењеним условима пословања и потрошње у Србији услед пандемије. **Међугодишња инфлација је у јуну 2021. износила 3,3%.**

Референтна каматна стопа НБС

У јуну 2021. године, НБС је задржала референтну каматну стопу на нивоу од 1,0%, што је најнижи ниво референтне каматне стопе у режиму циљања инфлације и за 1,25 п.п. нижи ниво него пре пандемије. Овакву одлуку НБС је донела узимајући у обзир да се ефекти претходно донетих подстицајних мера монетарне и фискалне политике могу очекивати и у наредном периоду, као и да се ове године спроводи и трећи економски пакет мера подршке привреди и грађанима од око 4,5% БДП-а, како би се додатно убрзао раст наше привреде.

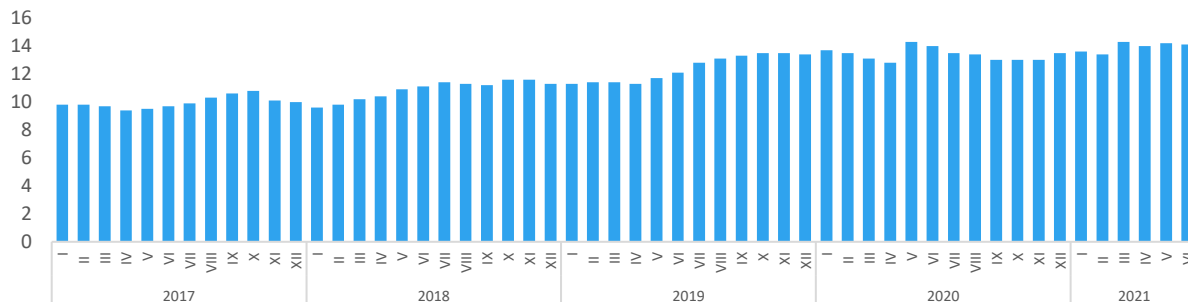
Референтна каматна стопа НБС, јун 2021. године (у %)

Обавезна резерва је важан инструмент монетарне политике и у јуну 2021. године је износила 2,3 млрд евра (исто колико и у мају) и 232,2 млрд динара (за 1,5 млрд динара више него у мају).

Девизне резерве су на крају јуна 2021. године износиле 14,1 млрд евра, за 89,8 млн евра или 0,6% мање у односу на претходни месец, што је првенствено резултат нето одлива по основу плаћања обавеза државе. У односу на исти месец претходне године, девизне резерве су на крају јуна 2021. веће за 1,0% или 135,6 млн евра.

Кретање девизне резерве НБС, јун 2021. године (у млрд евра)

Обим реализоване трговине девизама на међубанкарском девизном тржишту у јуну износио је 496,6 млн евра и био је за 34,2 млн евра већи него у претходном месецу.

Каматне стопе

Ефекти ублажавања монетарне политике НБС огледају се у нижим трошковима финансирања, као и расту кредитне активности. Каматне стопе на државне ХоВ крећу се око својих минимума, као и каматне стопе на кредите приватном сектору.

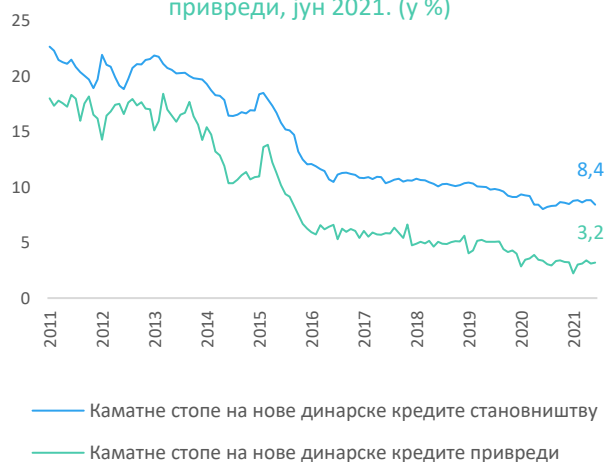
Каматне стопе на динарске ХоВ крећу се око најнижих вредности (3,55% за рок од 12 година).

Каматне стопе на нове кредите привреди и становништву, као и на орочене депозите, су током другог квартала оствариле минималне осцилације и у јуну су у односу на март биле готово непромењене.

Каматна стопа на нове динарске кредите привреди је у јуну 2021. износила 3,2% (за 0,2 п.п. више у односу на претходни месец, пре свега због повећања каматне стопе на инвестиционе кредите на 4,4%, за 0,3 п.п. више у односу на мај, и на кредите за обртна средства на 3,3%, за 0,4 п.п. више у односу на мај).

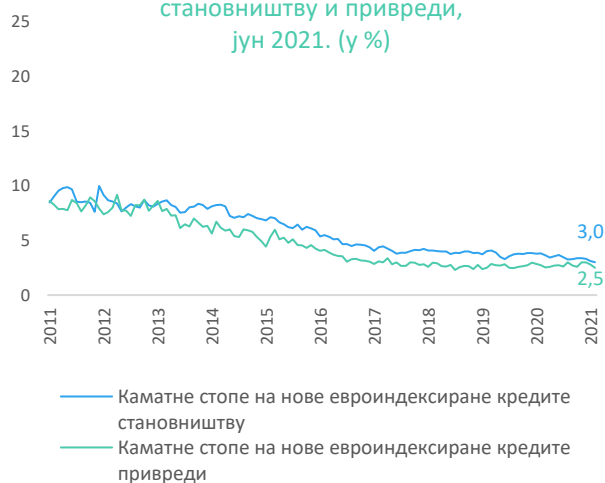
Каматна стопа на новоодобрене динарске кредите становништву у јуну 2021. године износила је 8,4% (за 0,4 п.п. мање у односу на мај). Благим смањењу просечне каматне стопе на нове динарске кредите становништву допринело је **смањење просечне каматна стопа на нове готовинске кредите за 0,1 п.п. (са 9,2% на 9,1% у јуну 2021),** као и на остале динарске кредите за 1,1 п.п. (са 6,8% на 5,7% у јуну 2021). **Просечна каматна стопа на нове динарске стамбене кредите становништву је у јуну 2021. износила 6,4%,** што је за 0,4 п.п. више у односу на мај, а **просечна каматна стопа на новоодобрене динарске потрошачке кредите је у јуну 2021. износила 2,5%,** за 0,2 п.п. више у односу на мај.

Каматне стопе на новоодобрене динарске кредите становништву и привреди, јун 2021. (у %)

Просечна каматна стопа на евроиндексиране кредите и кредите у еврима привреди у јуну је износила 2,5% и остала непромењена у односу на мај месец. Забележен је благи пад каматних стопа на инвестиционе кредите индексираних у еврима (за 0,2 п.п. на 2,7%), док су благи пораст забележиле каматне стопе на кредите за обртна средства (за 0,2 п.п. на 2,5%), затим на евро кредите за увоз (за 0,7 п.п. на 2,1%) и каматне стопе на остале некатегорисане евроиндексиране кредите (за 0,3 п.п. на 2,1%) и кредите у еврима (за 1,0 п.п. на 2,2%) привреди.

Каматне стопе на новоодобрене евроиндексиране и евро кредите становништву и привреди, јун 2021. (у %)

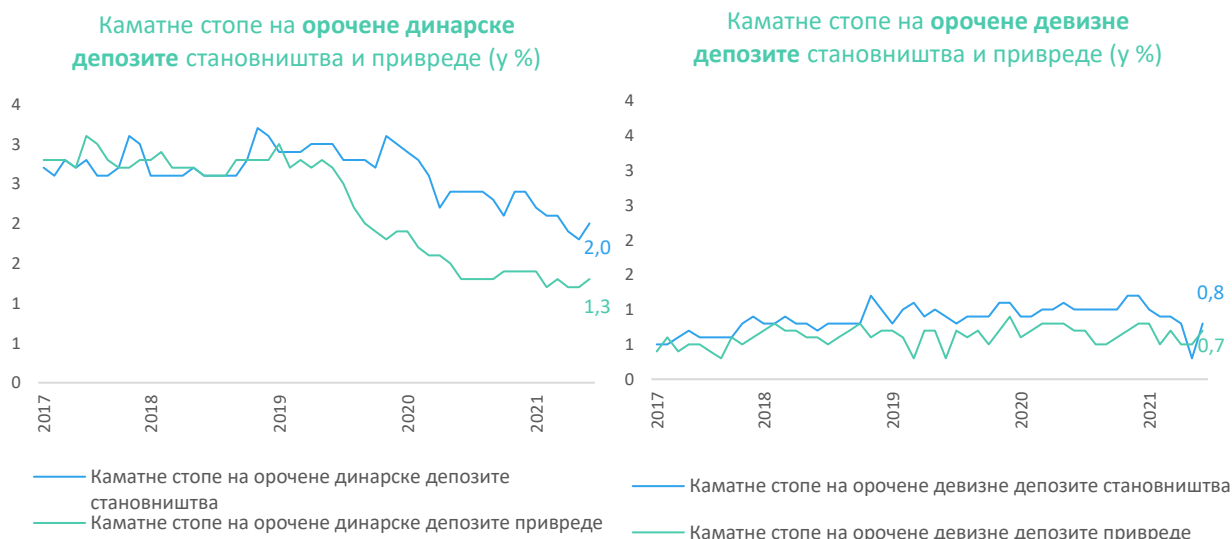
Просечна каматна стопа на евроиндексиране кредите и кредите у еврима становништву је у јуну 2021. године смањена за 0,1 п.п. у односу на мај и износила је 3,0%.

Просечна каматна стопа на стамбене кредите у еврима и евроиндексиране стамбене кредите становништву је износила 2,5% и непромењена је у односу на претходни месец мај. Просечна каматна стопа на потрошачке кредите становништву у еврима или евроиндексиране износила је 4,2%, и такође је непромењена у односу на мај. Просечна каматна стопа на готовинске кредите становништву у еврима или евроиндексиране је повећана у односу на претходни месец за 0,5 п.п. (на 3,3%), док је просечна каматна стопа на остале некатегорисане евро или евроиндексиране кредите смањена за 0,6 п.п. у односу на претходни месец (на 5,3%).

Паду каматних стопа на евроиндексиране кредите у посматраном периоду допринео је снажан пад премије ризика, поправљање рејтинга земље и ублажавање монетарне политике ЕЦБ-а.

Каматне стопе на нове орочене депозите су повећане у јуну 2021. године у односу на претходни месец, па је просечна каматна стопа на штедњу становништва у динарима повећана (за 0,2 п.п., на 2,0%), док је каматна стопа на девизну штедњу становништва остала непромењена и износила 0,8% у јуну 2021. године. Просечна каматна стопа на нове орочене депозите привреде је забележила благо повећање у односу на мај и износила 1,3% на нове орочене динарске депозите (раст од 0,1 п.п), односно 0,7% за нове орочене девизне депозите привреде (раст од 0,1 п.п).

Премија ризика Србије се и даље налази на силазној путањи, захваљујући пре свега домаћим факторима – повољним макроекономским изгледима и наставку вакцинације.

Као резултат јачања домаћег макроекономског окружења и предузетих активности на пољу развоја домаћег финансијског тржишта у претходним годинама, **динарске обвезнице Србије су 30. јуна укључене у индекс J.P. Morgan GBI-EM Global Diversified**, један од индекса обвезница емитованих у националним валутама земаља у успону које међународни инвеститори најчешће прате и према чијој структури прилагођавају један део својих пласмана. Ово указује на **повећење које је Србија стекла у међународном окружењу и потврђује атрактивност Србије као места за инвестирање**. Такође, српске динарске обвезнице су укључене и у индексе *GBI-Aggregate (GBI-AGG)* и *GBI-AGG Diversified*, као и у индекс *J.P. Morgan ESG (JESG) GBI-EM*.

Упркос глобалној кризи и продуженом трајању пандемије, **агенција *Standard and Poor's* је у јуну задржала кредитни рејтинг Србије на нивоу ББ+¹**, уз стабилне изгледе за његово даље повећање и добијање инвестиционог рејтинга. У својој одлуци, Агенција је навела да је кредитни рејтинг Србије подржан кредибилном монетарном политиком и умереним нивоом јавног дуга, што су били важни предуслови за доношење обимних пакета помоћи привреди и грађанима којима је подржана домаћа економија и спречен већи пад привредне активности у 2020. Према наводима НБС, Агенција истиче и знатну отпорност српске економије постигнуту у претходним годинама, као и то што је Србија глобалну кризу изазвану пандемијом коронавируса дочекала са знатно мањим макроекономским неравнотежама него пре десет година, чиме је створен простор да се реагује брзо и адекватним мерама одмах на почетку кризе.

Кредитни рејтинг Србије

	Рејтинг	Датум	Активност
Standard & Poor's	<i>BB+ / стабилни изгледи</i>	11.06.2021.	<i>потврђен рејтинг</i>
Fitch Ratings	<i>BB+ / стабилни изгледи</i>	19.03.2021.	<i>потврђен рејтинг</i>
Moody's Investors Service	<i>Ba2 / стабилни изгледи</i>	12.03.2021	<i>потврђен рејтинг</i>

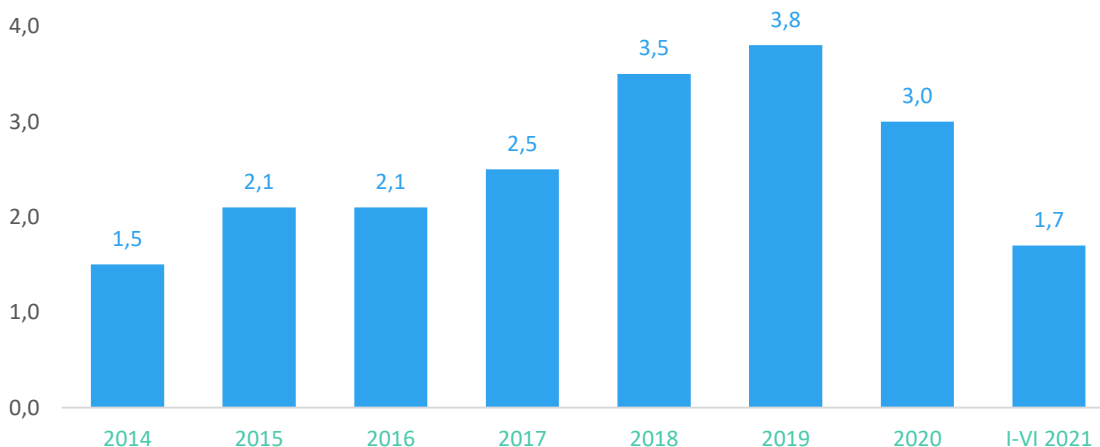
Токови капитала из иностранства

Макроекономска и финансијска стабилност довеле су до снажног прилива СДИ, које су диверсификоване по секторима и земљама порекла и доприносе извозном потенцијалу земље.

Од укупно 10,3 млрд евра СДИ у последње три године, 5,6 млрд евра је усмерено у разменљиве секторе, а од тога 2,8 млрд евра у прерађивачку индустрију. Сектори прерађивачке индустрије са највећим приливом СДИ (металска, ауто, прехранбена, гуме) бележе снажан раст запослености, производње и извоза.

Србија је привукла око 60% укупних СДИ у регион Западног Балкана. У 2020. прилив СДИ остао је снажан упркос пандемији коронавируса, уз прилив од 3,0 млрд евра (нето 2,9 млрд евра). Прилив СДИ у првој половини 2021. године износио је 1,7 млрд евра.

СДИ у Републици Србији (млрд евра)

¹ Неинвестициони (шпекулативни) ниво – постоји способност извршења финансијских обавеза, али је присутан ризик промене пословне климе и економских услова, као и знатан кредитни ризик. Извор: НБС, https://www.nbs.rs/sr/finansijsko_trziste/informacije-za-investitore-i-analiticare/kreditni_rejting/

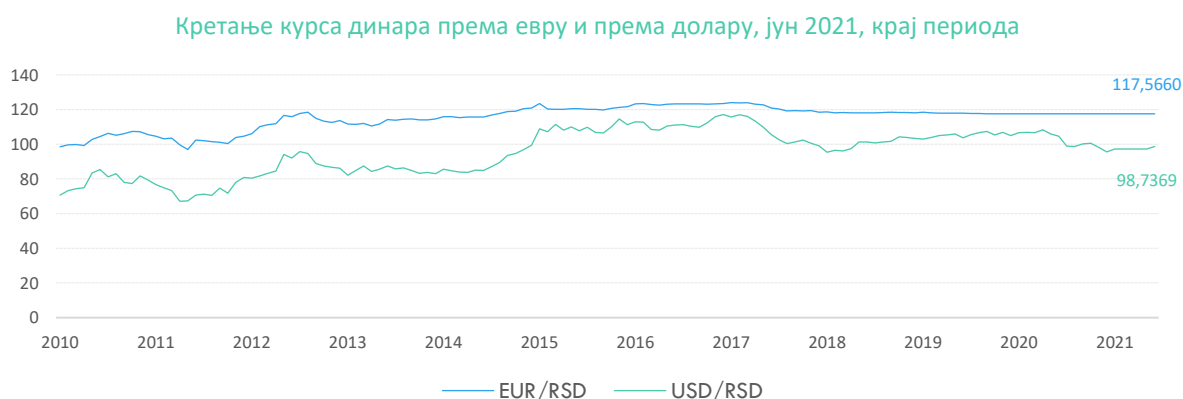

СДИ у Србији су географски диверсификоване, с растућим учешћем земаља из азијско-пацифичког региона и с Блиског Истока, поред ЕУ. У периоду 2018-2020. највећи део прилива СДИ је потицао из земаља ЕУ (78%), уз растуће учешће азијских земаља (18%), пре свих Кине/Хонг-Конга и УАЕ, као и из САД и европских земаља ван ЕУ попут Русије, Турске и Швајцарске.

Курс динара

Кретања на девизном тржишту карактерише релативна стабилност девизног курса, упркос негативним ефектима коронавируса (**јун 2021: 1 EUR=117,5660 RSD; 1 USD=98,7369 RSD**).

Динар је просечно у јуну 2021. године међугодишње реално апрецирао за 1,4%, док се номинално није мењао.

Ради ублажавања прекомерних краткорочних осцилација курса динара, НБС је у јуну интервенисала на међубанкарском девизном тржишту нето куповином девиза у износу од 325 млн евра.

Кредити

Повољни услови финансирања подржавају кредитну активност која доприноси бржем опоравку привреде од кризе изазване пандемијом COVID-19.

Домаћа кредитна активност је последње три године бележила готово двоцифрене међугодишње стопе раста, подржана мерама и ублажавањем монетарне политике НБС, одобравањем кредита из гарантне шеме, као и ниским каматним стопама на тржишту новца у зони евра. **Под утицајем високе базе из прошле године услед примене застоја у отплати кредита, посебно код сектора привреде, домаћа кредитна активност је, у складу са очекивањима НБС, успорила раст у 2021. на међугодишњем нивоу.**

Структура кредита је у 2021. години остала повољна са становишта доприноса економском опоравку – **раст води кредитирање обртних средстава и инвестиција код привреде, односно стамбени кредити код становништва.**

Укупни домаћи кредити су у јуну 2021. године већи за 6,3% мг, а успоравање раста је великим делом последица високе базе из претходне године услед примене мораторијума. Истовремено, раст укупних домаћих пласмана (који поред потраживања по основу кредита обухватају и

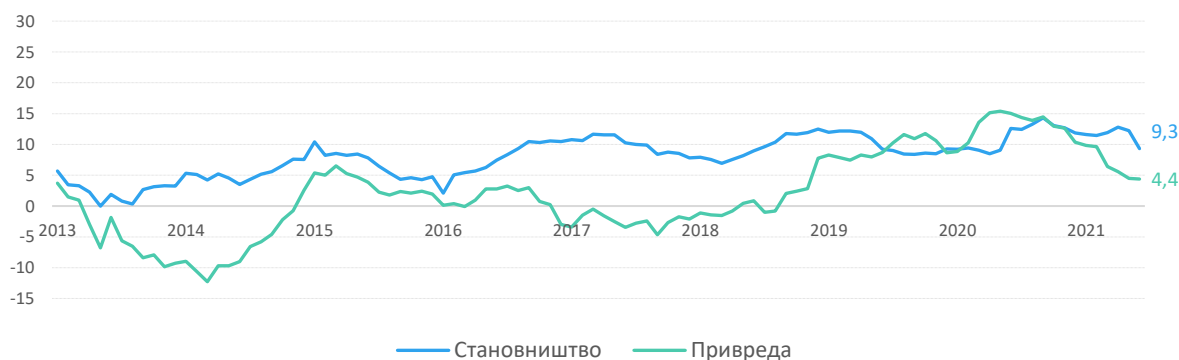

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

потраживања по основу улагања у ХоВ, камата и накнада, као и остала потраживања) у јуну је износио 7,0% мг. Регистровано је номинално повећање пласмана привреди од 4,4% мг, а кредитна активност становништву је порасла по стопи од 9,3% мг.

Кредити привреди су наставили да пружају значајну подршку домаћој кредитној активности и доприносе опоравку економске активности. **Инвестициони кредити** су у јуну чинили 42,8% укупних кредита привреди, а учешће **кредита за ликвидност и обртна средства** је износило 44,6%. **Кредити одобрени микро, малим и средњим предузећима чинили су 68% укупних кредита привреди у јуну 2021.**

Пласмани привреди и становништву, јун 2021. године (мг. стопе раста, у %)

Обим новоодобрених кредита привреди у јуну 2021. године износио је 85,7 млрд динара, што је за 22,9% мање него у истом месецу прошле године, а за 9,9% више него у мају месецу. Више од половине тих кредита односило се на кредите за обртна средства (54,4%), док су инвестициони кредити чинили 30,6% новоодобрених кредита привреди у јуну 2021. **Укупан износ новоодобрених кредита привреди у другом кварталу 2021. године износио је 290,9 млрд динара**, што је за 33,2% више него у истом периоду прошле године.

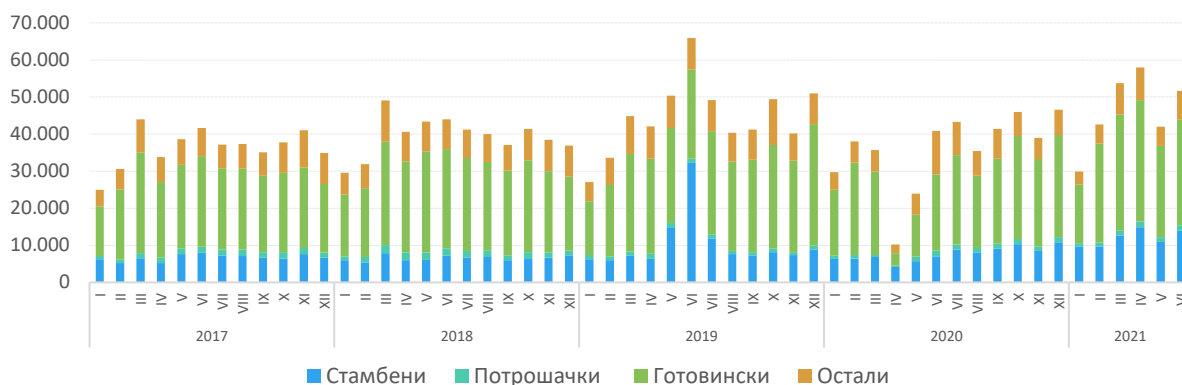
Новоодобрени кредити привреди, јун 2021. године (млрд РСД)

Обим новоодобрених кредита становништву је у јуну 2021. године износио 51,7 млрд динара, што је за 26,4% више него истом месецу прошле године, а за 23,0% више него у претходном мају месецу текуће године. Међугодишњем повећању највише је допринео пораст новоодобрених готовинских кредита, који су уједно и најзаступљенија категорија новоодобрених кредита становништву (55,1%).

Новоодобрени кредити становништву, јун 2021. године (млрд РСД)

Макроекономска стабилност доприноси процесу динаризације. НБС подстиче процес динаризације кроз обезбеђење ниске и стабилне инфлације, очување релативне стабилности девизног курса, унапређење у области управљања девизним ризиком у приватном сектору и другим мерама. Влада Републике Србије доприноси динаризацији пореском политиком и развојем тржишта динарских ХоВ (учешће дуга у РСД повећано је са 2,5% из 2008. године на 30,6% у јуну 2021. године). Динаризација депозита привреде и становништва повећана је за 19,3 п.п. у односу на крај 2012. године, те је у јуну 2021. године износила 38,7%. Динаризација пласмана сектору привреде и становништва је у јуну достигла највиши ниво до сада од 38,6%.

Као резултат снажног пада динарских каматних стопа, ниске и стабилне инфлације, као и мера које НБС предузима у циљу подршке процесу динаризације, **динаризација пласмана становништву је последњих година имала изражен тренд раста, те је повећана са 35,1% (2012) на 55,2% (јун 2021. године).**

Динарска штедња становништва је у претходне три године забележила снажан раст (22% у 2018, 31% у 2019. и 17% у 2020), који је настављен и у 2021. када је за шест месеци повећана за 5,8 млрд динара (тј. 6,3%).

Укупни банкарски кредити на дан 30. јуна 2021. године износили су 2.966.801 млн динара, што у односу на 30. јун 2020. године представља повећање од 9,2%, а у односу на претходни месец повећање за 0,5%.

Стање дуга по банкарским кредитима, јун 2021. године (у млн РСД)

Корисник кредита	30.06.2020.	31.05.2021.	30.06.2021.	Индекс	
	1	2	3	4(3/1)	5(3/2)
Правна лица	1.540.609	1.637.588	1.638.177	106,3	100,0
Предузетници	57.584	65.399	66.255	115,1	101,3
Становништво	1.119.379	1.249.111	1.262.369	112,8	101,1
Укупно	2.717.572	2.952.098	2.966.801	109,2	100,5

У Србији се одржава адекватна структура активе банкарског сектора. Аверзија према ризику током кризе довела је до интензивнијег инвестирања у ХоВ, чије се учешће након 2015. године стабилизовало и на крају јуна 2021. године износи 17,5% нето активе банкарског сектора. Упркос историјски ниским каматним стопама на депозите, присутна је **стабилност депозита становништва и привреде** у структури финансирања, са учешћем од 46% и 29% у укупним

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

обавезама на крају јуна 2021. године респективно. Спровођење мера за решавање NPL², заједно са растом кредитне активности, довело је до значајног побољшања квалитета портфолија банака. На крају јуна 2021. године **учешће NPL-а у укупним кредитима износило је 3,6%**, испод нивоа забележеног пре пандемије, што указује на то да је, захваљујући правовременим и адекватним мерама НБС и Владе усмереним на ублажавање негативних ефеката пандемије на привреду и становништво, квалитет aktive банака очуван и додатно ојачан. Основни канали смањења NPL-а били су наплата, отпис и уступање (продаја) трећим лицима.

Проблематични кредити NPL, јун 2021. године

	Укупни кредити (млрд ЕУР)	Бруто NPL (млрд ЕУР)	Учешће NPL у укупним кредитима (%)
Привредна друштва	10,6	0,3	2,9
Физичка лица	11,2	0,5	4,0
Предузећа у стечају	0,1	0,1	97,1
Остало	2,5	0,0	0,0
Укупно	24,4	0,9	3,6

Очекује се да ће даљи раст кредитне активности и опоравак привреде предвиђен за 2021, уз подршку мера НБС, допринети наставку опадајућег тренда NPL показатеља.

Банке у Србији поседују значајне резерве капитала што им омогућава да се успешно носе са кредитним ризиком, чак и у случају претпостављеног најпесимистичнијег сценарија у стрес тестовима. **Капитализованост банкарског сектора одликује добра структура у којој око 95% чини најквалитетнији основни акцијски капитал.** Високу солвентност банкарског сектора потврђује и показатељ левериџа³ који је у регулаторни оквир Републике Србије уведен регулативом Базел III и чија је вредност на крају јуна 2021. износила 11,9%.

Банкарски сектор у Србији одликује и висока ликвидност, чији показатељи се константно крећу на нивоима знатно вишим од регулаторних минимума (**ликвидна средства чинила су 37,9% укупне активе банкарског сектора у Србији на крају јуна 2021. године**). О стабилној структури финансирања и ликвидности банкарског сектора говори и **однос кредита и депозита клијената који је на крају јуна 2021. године износио 84,4%.**

² NPL (non performing loans) – проблематични кредити.

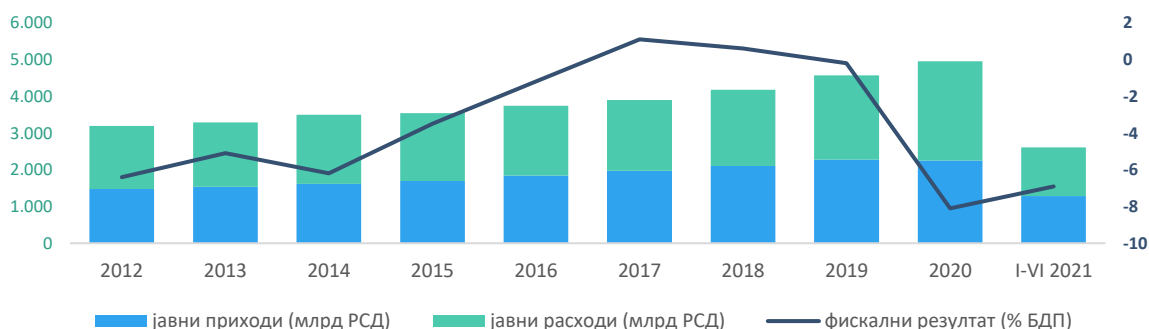
³ Левериџ ратио се обрачунава као количник основног капитала и износа изложености банке, и исказује се као проценат.

III Фискална кретања

На крају 2020. године на нивоу опште државе остварен је дефицит у износу од 442,8 млрд динара (8,1% БДП-а), што је, са једне стране, последица виших расхода због пакета мера подршке привреди и становништву и набавке медицинске опреме, а са друге стране, нижих прихода. Дефицитом у 2021. години од 6,9% БДП-а обезбеђен је додатни пакет фискалних мера у износу од 4,6% БДП-а. Предвиђена је помоћ најугроженијим секторима и додатна подршка становништву, а такође је предвиђен и даљи раст капиталних расхода који ће достићи ниво од 7,2% БДП-а.

Консолидовани јавни приходи, јавни расходи и фискални резултат опште државе, 2012-2020.

Пакет мера за подршку привреди и становништву у 2021. години	%БДП
Директна подршка приватном сектору	
Директна подршка приватном сектору – 3 месеца 50% минималне зараде свим предузетницима, микро, малим, средњим и великим предузећима	1,2
Директна помоћ хотелима у градским срединама	0,0
Директна секторска подршка – угоститељство, туристичке агенције, хотели и rent a car агенције	0,1
Самостални уметници	0,0
Директна секторска подршка – сектор превозника путника у друмском саобраћају и аутобуских станица – 600 € по аутобусу	0,0
Укупно	1,3
Мере за очување ликвидности приватног сектора	
Продужење постојеће гарантне шеме за подршку економији током кризе COVID-19	1,0
Успостављене нове гарантне шеме за подршку најугроженијим секторима/предузећима	1,0
Укупно	2,0
Остале мере	
Фискални подстицај – подстицање домаће тражње	1,2
Бонус за вакцинацију	0,1
Укупно	1,4
Процена утицаја фискалних мера	2,7
Укупан пакет мера	4,6

*Извор: Министарство финансија Републике Србије

Према речима Министарства финансија Републике Србије, у наредном средњорочном периоду предвиђено је умерено смањење дефицита опште државе како би се путем фискалне политике обезбедила потребна флексибилност националне економије на евентуалне екстерне шокове. То се, пре свега, односи на расходну страну, у виду повећања јавних инвестиција, као и додатног улагања у здравствени систем, док ће на приходној страни приоритет остати даље смањење пореског оптерећења зарада и наставак борбе против пореске евазије и сиве економије.

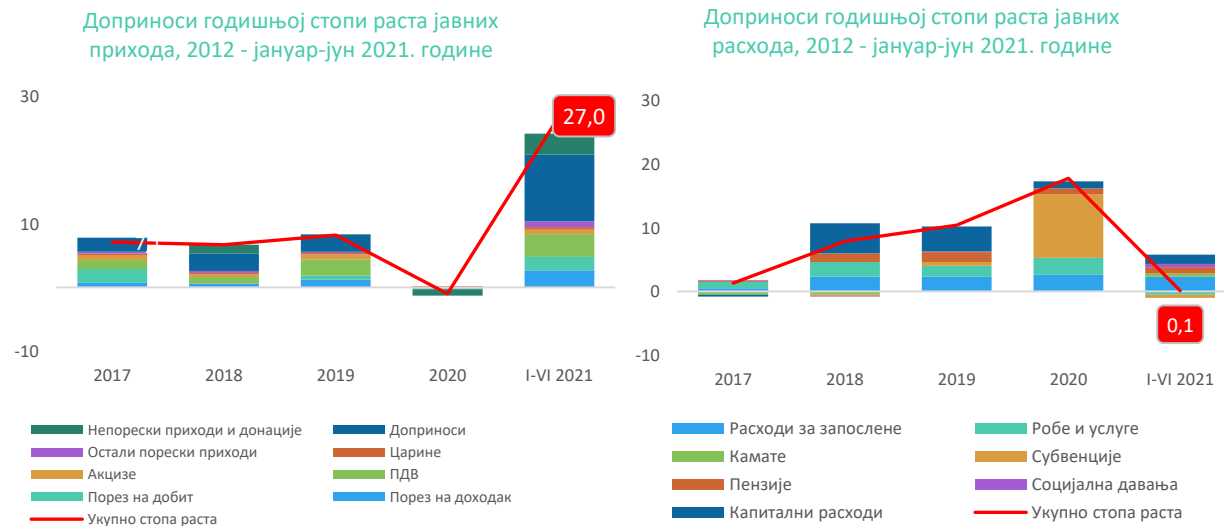
Фискални резултат опште државе

У периоду јануар - јун 2021. године на нивоу опште државе остварен је фискални дефицит у висини од 38,8 млрд динара и примарни фискални суфицит у износу од 30,9 млрд динара. Према ревидираном плану извршења буџета опште државе, за овај период је планиран фискални дефицит у износу од 175,5 млрд динара.

У првих шест месеци 2021. године, у структури консолидованих прихода опште државе, као и до сада, доминирају социјални доприноси (31,9%), затим приходи од пореза на додату вредност (23,7%) и акциза (11,9%). Потом следе непорески приходи и донације (10,1%), приходи од пореза на доходак грађана (9,8%) и пореза на добит правних лица (7,1%). У првих шест месеци су у структури прихода опште државе најмање заступљени приходи од царина (2,2%). У структури консолидованих расхода опште државе, у првих шест месеци 2021. године, доминирају расходи за запослене (23,5%) и расходи за социјална давања, пре свега пензије (такође 23,0%).

У посматраном периоду приходи консолидованог биланса опште државе су остварили раст од 27,0%, услед боље наплате социјалних доприноса, док су расходи остварили умерен раст од 0,1%.

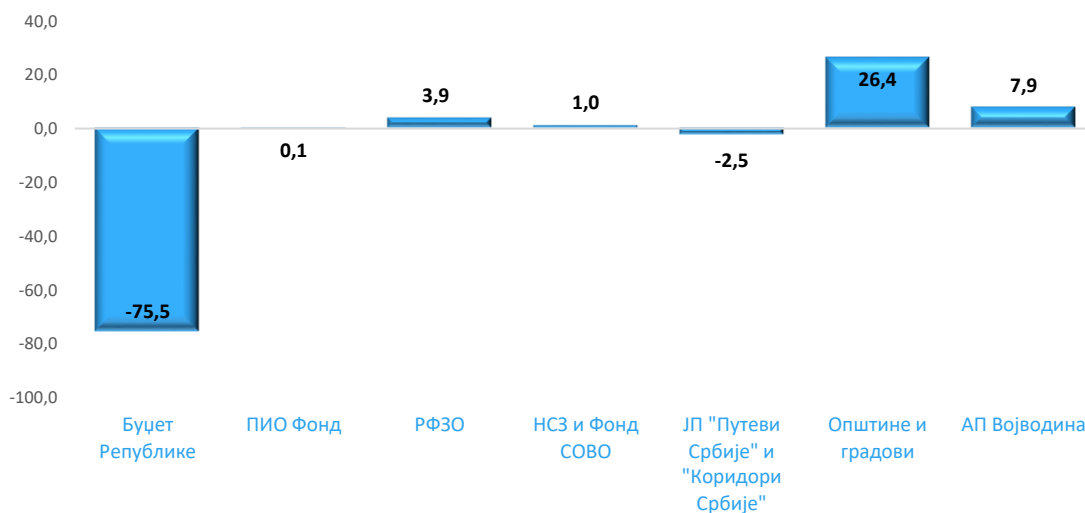
Фискални резултат опште државе по нивоима власти

У првих шест месеци 2021. године, посматрано по нивоима власти, фискални суфицит је забележен у билансима општина и градова (26,4 млрд динара), АП Војводине (7,9 млрд динара), Републичког фонда за здравствено осигурање (3,9 млрд динара), НСЗ-а и Фонда СОВО⁴ (1,0 млрд динара) и ПИО Фонда (0,1 млрд динара), док је у билансу Буџета Републике забележен дефицит од -75,5 млрд динара, као и билансу предузећа за изградњу путне инфраструктуре ЈП „Путеви Србије“ и „Коридори Србије“ (-2,5 млрд динара).

*у млрд динара

Консолидовани биланс државе по нивоима власти, јануар-јун 2021. године	Сектор државе	Централни ниво државе	Буџет Републике	ПИО Фонд	РФЗО	НСЗ	Фонд СОВО	ЈП „Путеви Србије“ и „Коридори Србије“	Локални ниво државе	Општине и градови	АП Војводина
	1=2+9	2	3	4	5	6	7	8	9=10+11	10	11
		-38,8	-73,1	-75,5	0,1	3,9	0,9	0,08	-2,5	34,3	26,4

Консолидовани резултат опште државе по нивоима власти за јануар-јун 2021. године

У првих шест месеци ове године остварен је дефицит републичког буџета у износу од 75,5 млрд динара. Само у јуну је остварен суфицит у износу од 24,2 млрд динара. У периоду јануар - јун приходи су остварени у износу од 696,1 млрд динара, а расходи су извршени у износу од 771,6 млрд динара.

У укупним приходима, порески приходи износили су 616,8 млрд динара или 88,6%. Више од половине пореских прихода односи се на уплату ПДВ-а, у износу од 304,2 млрд динара или 49,3%, а значајан део се односи и на уплату акциза, у износу од 152,6 млрд динара или 24,7%. Непорески приходи остварени су у износу од 68,7 млрд динара или 9,9% укупних прихода буџета Републике, а прилив донација је износио 7,8 млрд динара или 1,1% укупних прихода.

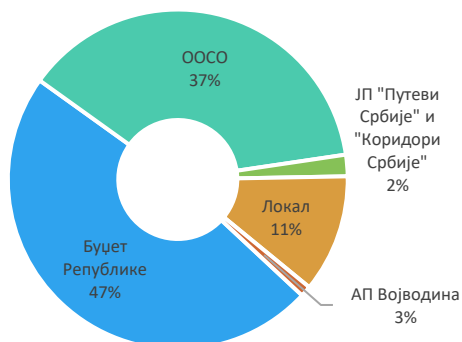
⁴ Фонд за социјално осигурање војних осигураника (Фонд СОВО).

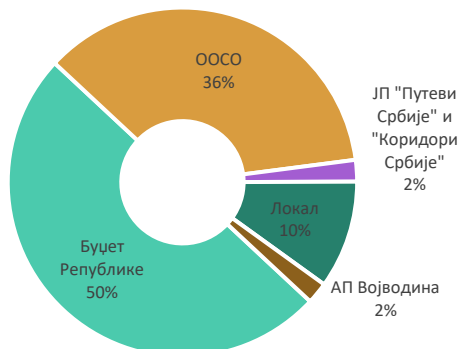
Највећи део расхода републичког буџета у првих шест месеци односи се на расходе за запослене у износу од 161,7 млрд динара или 21,0%, затим на трансфере организацијама обавезног социјалног осигурања (ООСО) који су износили 59,0 млрд динара или 7,7%. Субвенције су исплаћене у износу од 108,0 млрд динара или 13,1%, а остали текући расходи у износу од 40,8 млрд динара или 5,3% (са ове две категорије је исплаћена директна помоћ привреди и становништву у оквиру новог пакета мера за борбу против ефеката пандемије).

Посматрано по нивоима власти, у републички буџет се слива највећи део јавних прихода (52%), док, поред Републике (46%), у јавним расходима значајно учешће имају и организације обавезног социјалног осигурања (40%).

Структура консолидованих јавних прихода по нивоима власти, I-VI 2021. (у %)

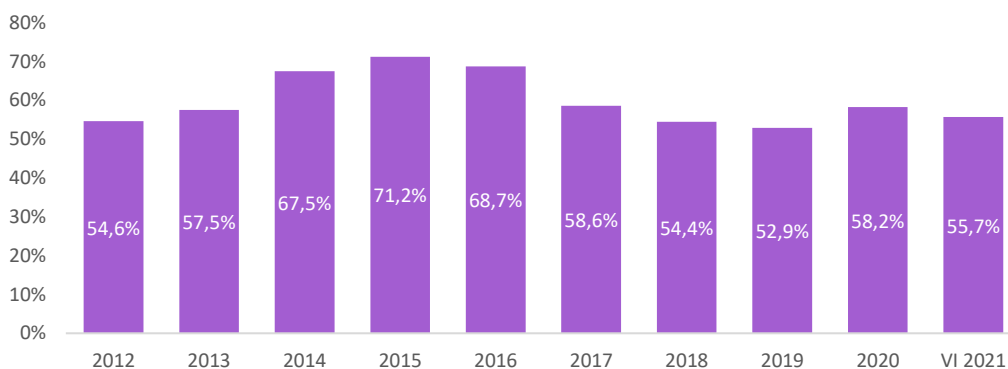
Структура консолидованих јавних расхода по нивоима власти, I-VI 2021. (у %)

Јавни дуг опште државе и централног нивоа власти

Подршка привреди и становништву у условима пандемије утицала је на повећање јавног дуга, који је и даље под контролом, испод Мاستришког критеријума од 60% БДП-а. У јуну 2021. године јавни дуг опште државе достигао је ниво од 55,7% БДП-а.

Јавни дуг опште државе, јун 2021. (% БДП-а)

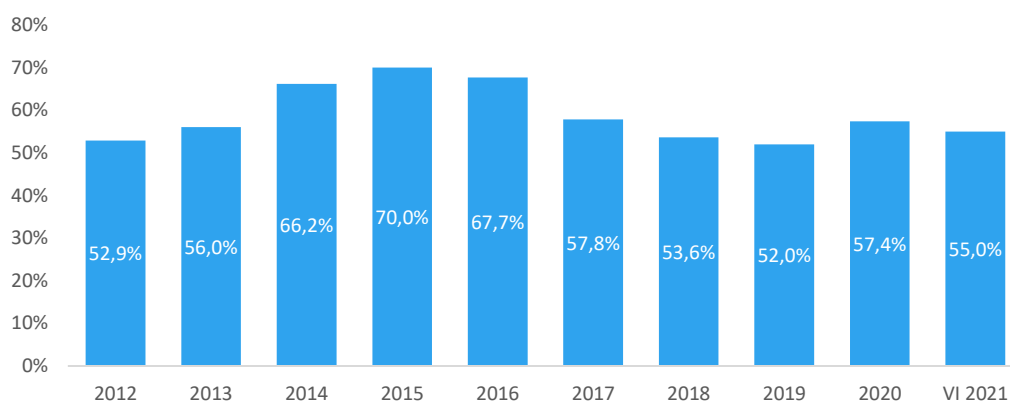

Јавни дуг централног нивоа власти на крају јуна 2021. године износио је 28,3 млрд евра (за 183 млн евра више него у претходном месецу). Учешће јавног дуга централног нивоа власти у БДП-у на крају јуна 2021. године износило је 55,0% БДП-а, а ребалансом је предвиђено да упркос додатним фискалним мерама јавни дуг остане на нивоу од око 60% на крају 2021. године.

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

Јавни дуг централног нивоа власти, јун 2021. (% БДП-а)

Током јуна Рејтинг агенција Standard and Poor's потврдила је оцену кредитног рејтинга Републике Србије на нивоу „Б“ и задржала стабилне изгледе за његово даље повећање. У свом извештају агенција наглашава да је умерени ниво јавног дуга пре пандемије створио довољан фискални простор за ограничавање антицикличних мера и ублажио економски пад изазван пандемијом, као и да је створена добра основа за одржив привредни раст. Агенција очекује да ће већ од следеће године доћи до стабилизације учешћа јавног дуга у БДП-у, а након тога и његово враћање на силазну путању.

Извор података

1. Народна банка Србије, https://nbs.rs/sr_RS/index/
2. Удружење банака Србије, <https://www.ubs-asb.com/>
3. Министарство финансија Републике Србије, <https://www.mfin.gov.rs/>
4. Управа за јавни дуг Републике Србије, <http://www.javnidug.gov.rs/>

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

Служба за привредна кретања и економске односе са иностранством

Број: 05/4-11/40-2021